

**Comitetul European
al Regiunilor**

SEDEC-VI/049

A 23-a ședință a Comisiei SEDEC – 2 aprilie 2019

PROIECT DE AVIZ

**Comisia pentru politica socială, educație, ocuparea forței de muncă,
cercetare și cultură**

Consolidarea educației STI(A)M în UE

Raportor: **Csaba BORBOLY (RO-PPE)**
Președintele Consiliului Județean Harghita

Prezentul document va fi dezbătut în ședința **Comisiei pentru politica socială, educație, ocuparea forței de muncă, cercetare și cultură**, care va avea loc **marți, 2 aprilie 2019, între orele 11:00-17:30**. Pentru a permite timpul necesar traducerii, amendamentele ar trebui depuse **până cel târziu miercuri, 20 martie 2019 (ora 15:00, ora Bruxelles-ului)**, prin intermediul instrumentului online de depunere a amendamentelor (disponibil pe Portalul membrilor): <https://memportal.cor.europa.eu/>). Ghidul utilizatorului se găsește la adresa <https://memportal.cor.europa.eu/>.

**Comisia pentru politica socială, educație, ocuparea forței de muncă, cercetare și cultură –
Consolidarea educației STI(A)M în UE**

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. salută faptul că un număr semnificativ de autorități locale și regionale europene au recunoscut că li se oferă posibilități și sarcini importante legate de definirea unei abordări coerente și integrate a STIM (știință, tehnologie, inginerie și matematică), și de dezvoltarea aptitudinilor și competențelor conexe acestor discipline tot mai răspândite în lume la diferite niveluri de învățământ;
2. subliniază că sectoarele economice cu un nivel ridicat de inovare, și anume TIC, robotica, automatizarea, cercetarea și dezvoltarea tehnică, logistica și diverse activități de inginerie, sunt susceptibile de a genera o creștere economică suplimentară substanțială, care însă poate fi împiedicată de punerea în aplicare inadecvată a predării disciplinelor STIM;
3. înțelege că, în cazul STIM, chiar dacă se poate vorbi de metode de predare mature puse în aplicare de decenii, pentru care există deja condiții materiale, încă mai sunt necesare acțiuni suplimentare, la fel cum este nevoie de tot mai mulți profesori care să predea depășind granițele tradiționale dintre materii și să aplice o abordare bazată pe proiecte, ținând seama și de faptul că, în multe cazuri, politicile naționale în domeniul educației din diferitele state membre nu au recunoscut încă necesitatea de a investi în acest domeniu;
4. subliniază că STIM nu se limitează la predarea independentă sau în paralel a materiilor și disciplinelor științifice; un element esențial constă în faptul că disciplinele trebuie concepute și predate într-un sistem coordonat și multidisciplinar, nu izolate;
5. atrage atenția asupra faptului că, conform cercetărilor, numărul de locuri de muncă va crește semnificativ și pe termen mediu în sectoarele legate de STIM, în care șomajul este cel mai redus, practic în toate statele membre;
6. consideră important faptul că rezultatele STIM la nivel internațional arată că aceste discipline merită luate în considerare nu numai în învățământul superior, ci și la toate nivelurile învățământului primar – prin lărgirea sferei de competențe elementare, astfel încât toți să aibă acces la cunoștințele de bază în domeniile STIM, inclusiv la alfabetizarea tehnică;
7. este de părere că, în conformitate cu principiul subsidiarității și al guvernancei pe mai multe niveluri, trebuie analizat în ce fel poate contribui nivelul local și regional la remedierea deficiențelor în ce privește armonizarea între formarea, forța de muncă și locurile de muncă legate de STIM;

8. reiterează că, în interesul subsidiarității și al descentralizării în statele membre, trebuie să fie clar faptul că rolul autorităților locale și regionale, în calitate de gestionari ai școlilor sau susținători ai rețelei educaționale, este incontestabil, deoarece acestea joacă și un rol esențial în mobilizarea fondurilor UE;
9. consideră că inițiativele, strategiile, planurile de acțiune și parteneriatele public-privat puse în aplicare la nivel local și regional în domeniile STIM pot avea un rol important în depășirea diferențelor de dezvoltare dintre regiuni. Creșterea semnificativă a numărului de locuri de muncă în sectoarele STIM nu este legată, în multe cazuri, de infrastructuri tradiționale costisitoare, existând, în special în domeniul formării profesionale și educației adulților, o mulțime de posibilități de organizare a unor formări de ciclu scurt sau cursuri specializate cu o durată de doar câteva luni. Dat fiind că prezența forței de muncă în sectoare STIM este un factor decisiv pentru competitivitatea regională, implicarea autorităților locale și regionale poate fi deosebit de eficace. Tratarea cu prioritate a STIM la nivel local și regional, investițiile și inițiativele coordonate destinate dezvoltării pot contribui în mare măsură la reducerea efectelor negative ale exodului creierilor, oferind oportunități reale de carieră forței de muncă din sectoarele STIM;
10. este de părere că implicarea organizațiilor profesionale și a camerelor de comerț active și bine integrate la nivel local și regional în planificarea activităților de formare și în procesul de formare sporește eficiența abordării STIM și permite recunoașterea corespunzătoare a valorilor și intereselor de la nivel local și regional;
11. invită Comisia Europeană ca, la verificarea respectării orientărilor specifice fiecărei țări în materie de investiții pentru politica de coeziune pentru perioada 2021-2027, să examineze dacă statele membre acordă prioritate adecvată sprijinirii inițiativelor în domeniile STIM și dacă iau măsurile necesare pentru a se asigura că sunt puse la dispoziție investiții adecvate din fondurile statelor membre sau ale UE, având în vedere necesitatea de a clarifica, în perioada 2021-2027, care sunt soluțiile și posibilitățile în domeniul educației care pot contribui cel mai bine la menținerea cu succes a unui model economic european bazat pe cunoaștere, favorabil incluziunii și egalității de șanse;
12. consideră că este momentul ca Comisia Europeană să acorde prioritate în viitor stabilirii condiționalității pentru domeniile STIM, în special la nivel local și regional, precum și pentru Erasmus, FSE + și programarea directă, care nu se realizează prin programele operaționale ale statelor membre – în plus față de planurile ambițioase și de lăudat pentru Spațiul european al educației;
13. recomandă ca Comitetul Regiunilor, în parteneriat cu Comisia Europeană și cu implicarea directă a autorităților locale și regionale, să elaboreze o carte albă europeană privind dezvoltarea și utilizarea mai eficientă a STIM, care poate aduce o contribuție importantă la o mai bună coordonare a eforturilor locale și regionale, inclusiv la sporirea impactului asupra coeziunii al strategiilor privind politica de coeziune împreună cu strategiile privind dezvoltarea urbană durabilă și strategiile teritoriale integrate, precum și strategiile privind specializarea inteligentă și competitivitatea;

14. este preocupat de faptul că în ultimele decenii se pot observa trei lacune îngrijorătoare în domeniile STIM:
 - i. lipsa de profesori pentru disciplinele STIM la toate nivelurile de educație, în întreaga Europă;
 - ii. în multe cazuri, interesul elevilor pentru STIM este în scădere;
 - iii. rezultatele produse de sistemele de învățământ nu corespund întotdeauna nevoilor pieței forței de muncă;
15. constată, totuși, că aceste chestiuni nu ar trebui percepute ca probleme, ci ca sarcini concrete care pot fi abordate în mod eficient numai printr-o planificare adecvată, crearea unui parteneriat local și regional și implicarea angajatorilor; întrucât, în prezent, doar nouă state membre dispun de o strategie în domeniile STIM, această problemă trebuie soluționată de urgență la nivel local și regional;
16. subliniază că proporția femeilor în aceste cursuri de formare și profesii rămâne scăzută, ceea ce înseamnă că există loc de îmbunătățiri în ceea ce privește egalitatea de gen, precum și de progrese în acest domeniu și în aceste profesii. Pentru a putea acționa mai eficace, este necesar să se instituie programe de orientare profesională, burse de studii sau de ucenicie;
17. consideră că pentru universitățile regionale și populare răspândirea disciplinelor STIM constituie o oportunitate importantă, deoarece cursurile de formare și disciplinele universitare legate de STIM pot fi internaționalizate, motiv pentru care pot fi atractive pentru universitățile ambițioase, și prin faptul că noile orientări ale STIM – cum ar fi dezvoltarea muncii în echipă, promovarea sinergiilor interprofesionale, răspândirea și sprijinirea sistemelor de stagii, consolidarea învățământului bazat pe proiecte, includerea elevilor defavorizați, minoritari sau cu handicap în procesul educațional, de formare – pot conferi rol de pionierat acelor regiuni și universități, respectiv școli profesionale, în care posibilitățile oferite de STIM sunt valorificate timpuriu de actorii inovatori;
18. subliniază că, în măsura în care modulele STIM sunt elaborate la nivel local și regional, este posibilă includerea cunoștințelor și tradițiilor locale specifice în oferta educațională, o condiție importantă în acest sens fiind extinderea posibilităților și competențelor autorităților locale și regionale și în acest domeniu;
19. atrage atenția asupra faptului că completarea STIM cu elemente artistice, creative și de design oferă posibilitatea de a pune în aplicare soluții, tradiții de la nivel local, și, în același timp, extinderea STIM oferă reale posibilități de inovare în domeniul educației și formării, care, dacă sunt aplicate cu succes, permit regiunilor europene să fie un exemplu la nivel mondial, ceea ce ar putea stimula capacitatea lor inovatoare, având în vedere că includerea artelor poate duce la o creștere semnificativă a creativității în acest domeniu;
20. consideră că, pe de o parte, acțiunile de sensibilizare și de persuasiune cu privire la STIM și STIAM ar trebui să se adreseze și părinților, dar, în același timp, este deosebit de important să se găsească modalitățile adecvate de a aduce STIM în atenția copiilor într-o manieră adecvată și atractivă deja prin programele preșcolare;

21. invită Comisia Europeană să ia măsurile necesare în ceea ce privește continuarea și reînnoirea Procesului de la Bologna și procesul de recunoaștere automată a diplomelor, acordând prioritate și atenția necesară recunoașterii reciproce cât mai rapide a diplomelor și a formărilor în domeniile STIM și în disciplinele artistice;
22. încurajează Comisia să elaboreze, cu ajutorul instrumentelor disponibile, în acord cu partenerii locali și regionali, inclusiv cu universitățile regionale și populare, planuri-model de programe de învățământ cu aplicare generală pentru STIM și STIAM pentru diferite niveluri de educație, în cadrul cărora cunoștințele parțiale nu sunt predate ca discipline separate, ci printr-o abordare holistică, bazată pe proiecte, asigurând un număr corespunzător de ore de curs în domeniile STIM sau STIAM, și facilitând astfel aplicarea și introducerea programelor de învățământ local;
23. solicită Comisiei Europene și EUROSTAT să perfecționeze metoda de colectare de date în funcție de pertinența lor, făcând clar diferența între sistemele de învățământ legate de STIM ca discipline separate și sistemele bazate pe o interpretare globală a STIM, și să clarifice dimensiunea regională, contribuind astfel la procesul de elaborare a strategiilor locale și regionale în domeniile STIM.

II. PROCEDURĂ

Titlu	Consolidarea educației STI(A)M în UE
Referință:	—
Temei juridic:	Articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Bază procedurală:	Aviz din proprie inițiativă [în conformitate cu articolul 41 litera (b) punctul (ii) din RP].
Data sesizării de către Consiliu/Parlamentul European/Data scrisorii Comisiei	—
Data deciziei președintelui/Biroului:	4 decembrie 2018
Comisia competentă:	Comisia pentru politica socială, educație, ocuparea forței de muncă, cercetare și cultură
Raportor:	Csaba BORBOLY (RO-PPE)
Notă de analiză:	ianuarie 2019
Examinare în comisie:	2 aprilie 2019
Data adoptării în comisie:	2 aprilie 2019
Rezultatul votului în comisie (majoritate, unanimitate)	
Data adoptării în sesiunea plenară:	prevăzută pentru 26 și 27 iunie 2019
Avize precedente ale Comitetului:	Construirea unei Europe mai puternice: rolul politicilor în domeniul tineretului, educației și culturii ¹ Consolidarea identității europene prin educație și cultură ² Modernizarea învățământului preuniversitar și a învățământului superior ³ Investiția în tinerii Europei și Corpul european de solidaritate ⁴ O nouă agendă pentru competențe în Europa ⁵ Recunoașterea abilităților și competențelor dobândite în cadrul învățării non-formale și informale ⁶ Deschiderea educației ⁷ Învățământul superior european în lume ⁸

1 COR 03952/2018.

2 COR 6048/2017.

3 COR 3139/2017.

4 COR 851/2017.

5 CDR 4094/2016.

6 CDR 3921/2014.

7 CDR 6183/2013.

8 CDR 5961/2013.

	Regândirea educației ⁹ Erasmus pentru toți ¹⁰ Promovarea cetățeniei active în rândul tinerilor prin intermediul educației ¹¹
Data consultării Rețelei de monitorizare a subsidiarității:	–

⁹ CDR 2392/2012.

¹⁰ CdR 400/2011.

¹¹ CdR 173/2007.